

Podkarpacki Zespół Placówek Wojewódzkich w Rzeszowie

Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli

Doskonalimy z pasją!

Zadania dyrektora szkoły
w obszarze sprawowania nadzoru
pedagogicznego w świetle
aktualnego stanu prawnego

Rzeszów, 2021

www.pcen.pl

Podstawowe akty prawne regulujące nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły/placówki

- ustawa z 14 grudnia 2016 r. [Prawo oświatowe](#) (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082)
- art. 53-60, 62, 68 oraz art. 180
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 25 sierpnia 2017 r. [w sprawie nadzoru pedagogicznego](#) (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551 oraz z 2021 r. **poz. 1618**) **ZMIANA**

Zakres nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły/placówki – bez zmian

Art. 60. 7. Dyrektor szkoły lub placówki **oraz inni nauczyciele zajmujący stanowiska kierownicze**, z zastrzeżeniem art. 62 ust. 2, sprawują nadzór pedagogiczny w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w tych szkołach i placówkach, a w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe oraz u pracodawców, u których jest organizowana praktyczna nauka zawodu, także w stosunku do instruktorów praktycznej nauki zawodu.

*(art. 62. 2. Szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem ...
3. Osoba, o której mowa w ust. 2, nie może sprawować nadzoru pedagogicznego.
W przypadku powołania takiej osoby na stanowisko dyrektora nadzór pedagogiczny sprawuje nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze w szkole lub placówce.)*

Definicje form nadzoru – § 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o: ...

- 4) ewaluacji – należy przez to rozumieć proces gromadzenia, analizowania i komunikowania informacji na temat wartości działań podejmowanych przez szkołę lub placówkę; wyniki ewaluacji są wykorzystywane w procesie podejmowania decyzji skierowanych na zapewnienie wysokiej jakości organizacji procesów kształcenia, wychowania i opieki oraz ich efektów w szkole lub placówce;
- 5) ewaluacji zewnętrznej – należy przez to rozumieć ewaluację przeprowadzaną przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny;
- 6) ewaluacji wewnętrznej – należy przez to rozumieć ewaluację przeprowadzaną przez dyrektora szkoły lub placówki;
- 7) ewaluacji całościowej – należy przez to rozumieć ewaluację zewnętrzną przeprowadzaną w zakresie wszystkich wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44 ust. 3 ustawy (rozp. MEN z 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek – Dz. U. z 2020 r. poz. 2198);
- 8) ewaluacji problemowej – należy przez to rozumieć ewaluację zewnętrzną przeprowadzaną w zakresie wybranych wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 44 ust. 3 ustawy;

.....

~~11) monitorowaniu – należy przez to rozumieć działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny lub dyrektora szkoły lub placówki prowadzone w szkole lub placówce, obejmujące zbieranie i analizę informacji o działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej, w celu identyfikowania i eliminowania zagrożeń w prawidłowej realizacji zadań szkoły lub placówki;~~

Monitorowanie podejmowane przez kuratora oświaty

~~§ 19a. Monitorowanie podejmowane przez kuratora oświaty, przewidziane w planie nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 20 ust. 1, jest przeprowadzane z wykorzystaniem arkuszy monitorowania zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.~~

~~§ 19b. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia, w terminie co najmniej 3 dni przed planowanym rozpoczęciem monitorowania, dyrektora szkoły lub placówki o zamiarze przeprowadzenia monitorowania przewidzianego w planie nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 20 ust. 1, jego terminie i zakresie.~~

Ewaluacja wewnętrzna – czy potrzebna?

~~§ 22. 2. Ewaluację wewnętrzną przeprowadza się w odniesieniu do zagadnień uznanych w szkole lub placówce za istotne w jej działalności.~~

- pomocniczo

Beata Ciężka „*Planowanie ewaluacji wewnętrznej w szkole (placówce) wraz z przykładami projektów ewaluacji*”

<https://www.npseo.pl/data/documents/2/196/196.pdf>

Definicje form nadzoru – kontrola (zmiana)

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

9) kontroli - należy przez to rozumieć działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny **LUB DYREKTORA SZKOŁY** lub placówki prowadzone w szkole lub placówce **w celu oceny**:

a) **stanu przestrzegania przepisów prawa** dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki,

b) **przebiegu procesów** kształcenia i wychowania w szkole lub placówce,

c) **efektów działalności** dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;

Definicje form nadzoru – wspomaganie (bez zmian)

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

.....

10) wspomaganiu - należy przez to rozumieć działania organu sprawującego nadzór pedagogiczny lub dyrektora szkoły lub placówki mające na celu inspirowanie i intensyfikowanie w szkole lub placówce procesów służących poprawie i doskonaleniu ich pracy, ukierunkowane na rozwój uczniów i wychowanków;

Podsumowanie

§ 5. Formami nadzoru pedagogicznego są:

- 1) (uchylony);
- 2) kontrola; *(ZMIANA)*
- 3) wspomaganie.
- 4) (uchylony).

Działania planowe lub doraźne – bez zmian

§ 3. 1. Nadzór pedagogiczny jest realizowany przez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 55 ustawy (*przypomnienie notatki*), w trybie działań planowych lub doraźnych.

2. Działania planowe, o których mowa w ust. 1, są prowadzone przez kuratorów oświaty zgodnie z podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w zakresie nadzoru pedagogicznego, o których mowa w art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy.

3. Działania doraźne, o których mowa w ust. 1, są prowadzone przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny, w przypadku gdy wystąpi potrzeba podjęcia działań nieprzewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 20 ust. 1.

4. Działania planowe i doraźne, o których mowa w ust. 1, prowadzone przez dyrektorów szkół i placówek wynikają z potrzeb szkoły lub placówki.

Ważne sformułowanie - NOWE

§ 4a. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może występować do dyrektora szkoły lub placówki o **przekazanie informacji i danych** dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki.

Arkusze kontroli

§ 13. Kontrola podejmowana przez kuratora oświaty, przewidziana w planie nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 20 ust. 1, jest przeprowadzana z wykorzystaniem arkuszy kontroli zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/arkusze-kontroli-zatwierdzone-przez-ministra-edukacji-i-nauki-w-roku-szkolnym-20212022>

Kontrola przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny - (§ 14-18 rozp. – nowe brzmienie w notatkach **boldem**)

- § 14. (osoba lub zespół, **termin zawiadomienia o kontroli PLANOWEJ**, imienne upoważnienia, zasada niezakłócania pracy, **nowe brzmienie ust. 5**)

„5. Kontrola przewidziana w planie nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w § 20 ust. 1, prowadzona w celu oceny:

1) stanu przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki - **nie powinna trwać dłużej niż 2 dni;**

2) przebiegu procesów kształcenia i wychowania w szkole lub placówce oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki - **nie powinna trwać dłużej niż 5 dni w ciągu kolejnych dwóch tygodni.**”

- § 15. (zasady, procedura, akta kontroli)
- § 16. (protokół kontroli, **nowe brzmienie**)
- § 17. (odmowa podpisania protokołu)
- § 18. (termin wniesienia zastrzeżeń, procedura, terminy)

Wspomaganie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny – bez wniosków z ewaluacji zewnętrznych

§ 19. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny wspomaga szkoły i placówki w szczególności przez:

- 1) przygotowywanie i podawanie do publicznej wiadomości na stronie internetowej organu analiz wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego, w tym wniosków z ~~ewaluacji zewnętrznych~~ kontroli;
- 2) organizowanie konferencji i **narad** dla dyrektorów szkół i placówek;
- 3) przekazywanie informacji o istotnych zagadnieniach dotyczących systemu oświaty i zmianach w przepisach prawa dotyczących funkcjonowania szkół i placówek.

Plan nadzoru organu nadzoru pedagogicznego

§ 20. 1. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny opracowuje na każdy rok szkolny plan nadzoru pedagogicznego, z uwzględnieniem wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym oraz podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa, o których mowa w art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy.

2. Plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

1) (uchylony);

2) liczbę i tematykę kontroli planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek.

3) (uchylony)

3. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny podaje do publicznej wiadomości plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w ust. 1, przez zamieszczenie na stronie internetowej urzędu obsługującego organ sprawujący nadzór pedagogiczny **w terminie do dnia 31 sierpnia** roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, którego dotyczy ten plan.

4. W przypadku wprowadzenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w trakcie roku szkolnego zmian w podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa oraz wytycznych i poleceniach, o których mowa w art. 60 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy, kurator oświaty niezwłocznie dostosowuje plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w ust. 1, do tych zmian i podaje go do publicznej wiadomości przez zamieszczenie na stronie internetowej kuratorium oświaty.

Zadania dyrektora szkoły/placówki

§ 22. 1. Dyrektor szkoły lub placówki we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego:

1) (uchylony);

2) kontroluje:

a) przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki,

b) przebieg procesów kształcenia i wychowania w szkole lub placówce oraz efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki;

3) wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:

a) diagnozę pracy szkoły lub placówki,

b) planowanie działań rozwojowych, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego,

c) prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i narad.

4) (uchylony)

Działania dyrektora szkoły/placówki – bez zmian

§ 22. 3. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, dyrektor szkoły lub placówki we współpracy z nauczycielami, o których mowa w ust. 1, **w szczególności:**

- 1) analizuje dokumentację przebiegu nauczania; (*rozp. MEN z 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji - Dz. U. poz. 1646 oraz z 2019 r. poz. 1664*)
- 2) obserwuje prowadzone przez nauczycieli zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne zajęcia i czynności wynikające z działalności statutowej szkoły lub placówki.

Plan nadzoru dyrektora szkoły/placówki

§ 23. 1. Dyrektor szkoły lub placówki **opracowuje na każdy rok szkolny** plan nadzoru pedagogicznego, który przedstawia na zebraniu rady pedagogicznej, a w przypadku szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej - na zebraniu z udziałem nauczycieli i osób niebędących nauczycielami, które realizują zadania statutowe szkoły lub placówki, **w terminie do dnia 15 września** roku szkolnego, którego dotyczy plan.

2. Plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w ust. 1, jest opracowywany z uwzględnieniem wniosków z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w szkole lub placówce w poprzednim roku szkolnym oraz podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa, o których mowa w art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy.

3. Plan nadzoru pedagogicznego, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

1) (uchylony);

2) **tematykę i terminy przeprowadzania kontroli, o której mowa w § 22 ust. 1 pkt 2;**

3) **zakres wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań, o którym mowa w § 22 ust. 1 pkt 3;**

4) **plan obserwacji, o której mowa w § 22 ust. 3 pkt 2.**

5) (uchylony)

4. W przypadku dokonania zmian w planie nadzoru, o którym mowa w ust. 1, dyrektor szkoły lub placówki niezwłocznie informuje radę pedagogiczną, a w przypadku szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej - nauczycieli i osoby niebędące nauczycielami, które realizują zadania statutowe szkoły lub placówki, o wprowadzonych zmianach.

Dz. U. poz. 1618

Rozp. zmieniające

§ 2. Plany nadzoru pedagogicznego opracowane na rok szkolny 2021/2022 na podstawie dotychczasowych przepisów należy dostosować do przepisów rozporządzenia zmienianego w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. (do 4 października 2021 r.)

Wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz rola rady pedagogicznej

§ 24. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie do dnia 31 sierpnia, przedstawia na zebraniu rady pedagogicznej, a w przypadku szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej - na zebraniu z udziałem nauczycieli i osób niebędących nauczycielami, które realizują zadania statutowe szkoły lub placówki, wyniki i wnioski ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.

Art. 70. 1. Do kompetencji stanowiących rady pedagogicznej należy:

.....

6) ustalanie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą lub placówką przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w celu doskonalenia pracy szkoły lub placówki.

Współdziałanie dyrektora z wizytatorem

Art. 55. 3. Nauczyciele, o których mowa w art. 60 ust. 8 (8. Kurator oświaty oraz organy, o których mowa w ust. 1 i 4 oraz w art. 53 i art. 54, sprawują nadzór pedagogiczny przy pomocy nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty oraz w urzędach tych organów lub podporządkowanych im jednostkach organizacyjnych.), wykonujący czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego mają prawo:

- 1) wstępu do szkół i placówek;
- 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, wychowania i opieki oraz organizacji pracy;
- 3) wglądu do znajdujących się w szkole lub placówce dokumentów nauczycieli potwierdzających kwalifikacje do prowadzenia przydzielonych im zajęć oraz dokumentów osób, o których mowa w art. 15, potwierdzających przygotowanie do prowadzenia danych zajęć;
- 4) udziału w posiedzeniu rady pedagogicznej, **po uprzednim powiadomieniu dyrektora szkoły;**
- 5) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i inne zajęcia organizowane przez szkołę lub placówkę;
- 6) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej, wychowawczej oraz opiekuńczej szkół i placówek.

4. Nauczyciele, o których mowa w art. 60 ust. 8, mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności wraz z terminem ich realizacji.

Zalecenia pokontrolne/istotne uchybienia

Art. 55. 5. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania **zaleceń**, o których mowa w ust. 4, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

6. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 - w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:

- 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

7. W razie stwierdzenia **istotnych uchybień** w działalności szkoły lub placówki, organ sprawujący nadzór pedagogiczny niezależnie od środków, o których mowa w ust. 4, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę lub placówkę.

8. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wydawać organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę zalecenia wynikające z czynności nadzoru. Przepisy ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

9. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może przetwarzać dane osobowe pracowników i uczniów szkół i placówek w zakresie niezbędnym do wykonywania nadzoru pedagogicznego.

Decyzja dot. usunięcia uchybień

Art. 56. 1. Jeżeli szkoła lub placówka **albo** organ prowadzący prowadzi działalność z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy lub ustawy o systemie oświaty albo rozporządzeń wydanych na ich podstawie, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić, w drodze decyzji, **usunięcie uchybień** w wyznaczonym terminie, z zastrzeżeniem ust. 7.

.....

6. Jeżeli szkoła lub placówka prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego, a także sama jednostka samorządu terytorialnego, **nie usunie uchybień**, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia o tym fakcie wojewodę sprawującego nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego.

7. Przepisów ust. 1 i 6 nie stosuje się, jeżeli naruszenie, o którym mowa w ust. 1, nastąpiło w uchwale lub zarządzeniu organu jednostki samorządu terytorialnego. W tym przypadku kurator oświaty jest obowiązany niezwłocznie powiadomić o tym naruszeniu wojewodę.

Program i harmonogram poprawy efektywności kształcenia lub wychowania

Art. 56. 2. W przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania. Wdrożenie programu następuje w terminach określonych w harmonogramie, zaakceptowanych przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Program musi uwzględnić uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Konsekwencje nieusunięcia uchybień bądź niewdrożenia poprawy efektywności...

Art. 56. 3. Jeżeli dyrektor szkoły lub placówki nie usunie w wyznaczonym terminie uchybień, o których mowa w ust. 1, nie opracuje lub nie wdroży w określonych w harmonogramie terminach programu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania albo nie uwzględni w tym programie zgłoszonych uwag i wniosków, organ sprawujący nadzór pedagogiczny występuje do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Wniosek złożony w tej sprawie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest wiążący dla organu prowadzącego szkołę lub placówkę.

4. W przypadku szkoły i placówki prowadzonych przez ministra, w sytuacji określonej w ust. 3, właściwy minister odwołuje dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia.

5. W przypadku szkoły prowadzonej przez osobę prawną lub fizyczną, z wyjątkiem szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, niewykonanie polecenia, o którym mowa w ust. 1 lub 2, może stanowić podstawę cofnięcia, w drodze decyzji, zezwolenia na założenie tej szkoły. Cofnięcie zezwolenia na założenie szkoły jest równoznaczne z postawieniem jej w stan likwidacji.

6. Jeżeli szkoła lub placówka prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego, a także sama jednostka samorządu terytorialnego, nie usunie uchybień, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia o tym fakcie wojewodę sprawującego nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego.

PROJEKT ZMIAN - <https://legislacja.gov.pl/projekt/12349251/katalog/12803861#12803861>